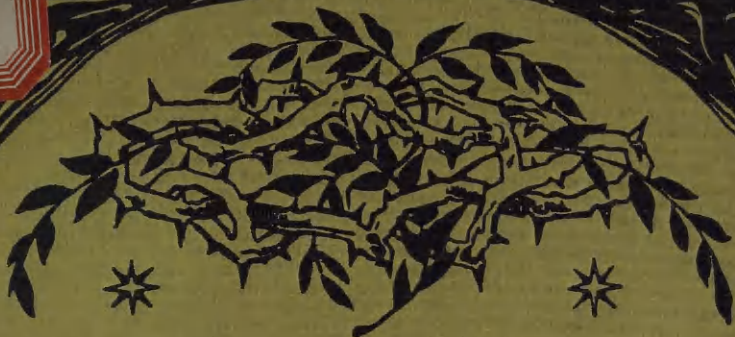

1813.

DE ZWARE KROON

DOOR

RENÉ DE CLERCQ

FS
LXXVI
2771 A

UITGEGEVEN DOOR
C. A. J. M. DISHOECK TE BUSSUM

deze geschiedenis
in de kbr

Het

DE ZWARE KROON

FS LXXVI 2771

VAN DEZEN BUNDEL WERDEN 50 EXEMPLAREN
GEDRUKT OP GESCHEPT PAPIER VAN PANNEKOEK

1895 330

DE ZWARE KROON

VERZEN UIT DEN OORLOGSTIJD

DOOR

RENÉ DE CLERCQ

BANDTEEKENING VAN W. F. GOUWE

UITGEGEVEN TE BUSSUM BIJ
C. A. J. VAN DISHOECK, TEN JARE 1915

DE LEEUWERIK

O mijn leeuwerikshart, brandende bron
Van trillers en zangen,
Of ik op blijdschap opwaarts kon,
En sidderend hangen
Tusschen Aarde mijn moeder, mijn godheid Zon;
Vergeten gedrang, pijn, zwaarte,
Den nijd, den nood die beneden houdt,
En, zalig bedwelmd, in juichende klaarte,
Streven naar 't eeuwig, 't eenig reine goud!
In Lente reeds, smachtend naar louterende hitte
Van zomergepeins,
Naar heemlen die vlammen naar 't witte,
Wou ik stormen doorzwieren,
Vóór wind tierelieren,
Dat het dansen wordt als ik schijnbaar deins.
Dan, als 't klaart na hagel en regenen,
En mijn geest, een andre rijke, rijpende natuur,
Zijn rustige kracht voelt zegenen
Met een weelde van zuiver vuur,

Stijgen wou ik, in vaste snelheid,
Rechtop, als een pijl uit den boog,
Maar hoog,
Diep hoog,
Daar niemand me ziet,
Onvindbaar in de felheid
Van mijn aloverschaterend laaiende lied.
Zon spat me uit keel en veder,
Sterker nog uit elk oog,
Totdat de lucht, die lacht en luistert,
Schaduwvrouwen laat vallen en duistert
Met wit gewolk.
Ongezien zie ik neder,
En zie mijn dorp, mijn eigen dorp. Daar leeft mijn volk,
Midden boomen, akkers, weiden,
Die zwellen, weelderig dicht,
Wat ik liefhad eens en liefheb steeds, bescheiden
Ligt het in 't licht.
Ginds over goudgroen van grassen, olmen en korens,
Waar de kimmen
Verglimmen
En mistig blaken,
Rijzen steden met tint'lende torens,
Koepels, donkere schouwen en daken;
En verder zijn bergen, en verder de zee,
En overal menschen, arbeid, wee,
En vreugde, machtiger nog: de zoete lucht,

De geur van Aarde,
Door Zon bevrucht.
Zou ik Aarde niet eeren, de grooteerwaarde,
Met zachten schoot?
Mijner moeder moeder, de heilige die met liefde heiligt,
De zorgzame, die 't al beveiligt,
Bij leven en dood?
Zou ik Aarde niet loven?
Zij draagt, zij spijst, zij koestert en dekt.
Leven is goed en dood is goed.
Ik zelf ben aarde, al stroomt in mijn bloed
Iets zuivers van Zon. Zon trekt en Aarde trekt.
Telkens daarboven
Wolkenschoven
Heenschuiven en verglijden,
Telkens, in open jaargetijden,
Een nacht vóór een rozigen uchtend vliedt,
Geen weg weet ik, geen blijf met mijn verblijden,
Tenzij in de hoogte van mijn lied.
En moet ik, moede, niet moedeloos, uit het rijk der
stralen
Dalen,
Waar ik luid den dag doorkliefde,
Met gevouwen vleugels, in eerbied en liefde,
Strijk ik neer,
En vind op Aarde mijn verloren vlek schaduw weer.
Mei 1914.

DE THUISWEVER

Hoe jolig dit huis
Onder olmengeruisch,
Het getouw aan den gang,
De vrouw aan 't gezang,
En een jongen aan 't tromlen met schop en met tang!
Deur open, hart open,
Vroolijk gezin,
Luid haalt ge den dag met uw deuntjes in.

Een stuk roggebrood elk,
En een kop geitemelk,
Een vlieg op den rand,
Een wieg bij der hand
En de zon aan het spelen op tafel en wand!
Deur open, hart open,
Vroolijk gezin,
De bos in uw bloed is uw beste gewin!

O, spoelman stout
Op uw stoelken van hout,

Gij kluchtige gast
In 't gerucht van uw last,
Geen vorst op zijn troon zit zoo vrij en zoo vast.
Deur open, hart open,
Vroolijk gezin,
Weef trots in het volk dat ik trotsch bemin!

DE OOGST

Aren rijpen, menschen rijpen,
Naast den maaier stapt de dood.

Wee het kroost voor krijg geboren!
Paarden trappelen door het koren.
Op den oogst volgt hongersnood.

Aren rijpen, menschen rijpen,
Dood zal halm en man omgrijpen.

DE ANGST

Oorlog teistert. Alleroorden
Loert de dood op buit.
Krachtigen schrikken, heiligen moorden,
De wereld roeit haar eigen uit.

Arbeid, armoed, ziekte en zorgen
Verdwijnen voor den éenen angst.
De dagen duren, de nachten langst;
Wat brengt de morgen?

DE WITTE KAPROEN

Vlaanderen, volg den Witten Kaproen,
Vlamingen thans als Vlamingen toen.
Zorgt voor u zelf, geen ander zal 't doen.
Slaat op den trommel!
Slaat op den trommel van dirredondijne,
Dat voor elk huis een man verschijne,
Slaat op den trommel van dirredondom,
Eer uw geluid in uw land verstom'!

Stelt nu daden boven gedruis.
Toont wie ge zijt: noch Waal noch Pruis.
Hier zijn de bezemen, veegt uw huis.
Slaat op den trommel!
Slaat op den trommel van dirredondijne,
't Mijne is het uwe, het uwe is het mijne.
Slaat op den trommel van dirredondom,
Waakt op uw erf en uw eigendom.

Gij die gelooft, gelooft in uw recht,
Gij die wilt vrij zijn, wees geen knecht,
Gij die roept: brood! vooruit en vecht!

Slaat op den trommel!

Slaat op den trommel van dirredondijne,
Vecht voor uw volk op de voorste lijne,
Slaat op den trommel van dirredondom,
Vlaming, doe wel en zie góéd om.

DE VOLKEREN HOLLEN

De volkeren hollen in 't zwart gevecht.

De menschen, de menschen,

Lijken daarbij zoo klein, zoo slecht.

Ze hebben geen God, ze hebben geen recht.

De volkeren dooden de menschen.

De kerken roepen: uw zegen, Heer.

De kristnen, de kristnen,

Kussen hun kroost en grijpen 't geweer.

Ze vallen of vellen een broeder neer.

De kerken dooden de kristnen.

Vrede heet heilig, de vreedzame laf.

En kruisen, en sterren,

Als blaren ten herfsttijd regenen ze af,

Een kruis op een borst, een kruis op een graf.

De aarde is zoo dof in de sterren!

EEN LIED VAN TROUW,

*Eerbiedig opgedragen aan hunne Majesteiten
Koning Albert en Koningin Elisabeth van België*

Mijn Vaderland, groot in rouw,
Met uw open steden en dorpen
Verwoest, niet onderworpen,
Aan u mijn trotsche trouw!

Vlaanderen, Wallonie, vrijste grond beneden
Des hemels breed gewelf,
Bloeiwonder, zonnerijk des vreden,
Door arbeid en kunst uzelf;

Wat moest een onvolk bedreigen
Uw rustig schoon?
Scheen toch aan uw haard de vreemdeling eigen,
Elk Koning onder de Kroon

Al te goed kóndt ge niet haten.
De schrikbare kwam.

Niet straffeloos. In de keel van 't lam
Heeft de wolf zijn scherpsten tand gelaten.

Ik zie kanonnen opgesteld
Voor het dorp waar ik ben geboren,
De hoeven rood om den toren,
En den boer gedood op zijn veld.

Tot kracht zal nimmer rijzen
Wie zoo wreed den krijg begon.
Gruwelroem doet ijzen;
Sluiers vóór de zon!

Doch hoor, het lied der Leeuwen!
Vorst Albert stijgt te paard.
Dat wordt een kamp, een zege, in later eeuwen
Nog lang het herdenken waard.

Eens vallen de roven van de wonde.
Dan blijft de haat.
Als de vlam uit ons hart in uw steden slaat,
Denk om Leuven, Duitschland, en Dendermonde!

NAAR HOLLAND

Waar vluchten, zonder ouders,
Voor 't bange krijgsgedruisch?
Wie neemt van onze schouders
Het bloedig zware kruis?
 Naar Holland,
 Vrij Holland,
In Holland staat een huis!

Waar gaan de deuren open,
Breed open elk gemoed?
Waar kan men heen en hopen
Dat weelde liefde doet?
 In Holland,
 Mild Holland,
In Holland is men goed!

Waar zal het kind graag deelen
Zijn brood en onzen traan?
De vrouw ons' handjes streelen
Als moeder heeft gedaan?

In Holland,
Lief Holland,
Laat ons naar Holland gaan!

DANKLIEDEN

Ons, kinderen van België,
Trof de oorlog al te zeer.
Wij hadden noch school noch boekje,
Noch eigen huis noch hoekje,
Noch kameraadjes meer.

Gij, kinderen van Nederland,
Begaan met onze smart,
Deedt al wat kinderen kunnen
Door ons een plaatsje te gunnen
In uw stad, in uw school, in uw hart.

Thans diep en eeuwig dankbaar
Vermogen wij slechts, helaas,
In simpel Vlaamsch te zeggen
Hoe wij ons hartjes leggen
Bij dezen Sinterklaas.

Blijft gij gespaard van oorlog,
Dit harde, zware kruis.
Kome weldra de vrede,
Dan reist ge met ons mede
Naar België, naar ons huis.

GEBROEDERS

Als zonen uit één geslacht
Twee broeders, elkaar bekampend, bidden saam,
En de eene is hard en de andre zacht,
Wiens offerand is aangenaam?
Laat den Heere spreken: Wiens offerand? —
Abel, als de rijen van uw lammeren op het land
Zacht is uw naam.

AAN KONINGIN ELISABETH

Thans bitterheid der mannen borst vervult
Met edel wraakgevoel en ongeduld,
En géen kan bidden, harde daden plegend,
Thans zij Uw naam ons laatste en liefst gebed,
Smartheil'ge Koningin Elisabeth,
Wees boven alle vrouwen Gij gezegend.

Zacht was uw gang door vreugdig feestgegons,
Uw glimlach liefde, trots alleen in ons.
Toen Gij van hier voert zocht de blik U hoog.
De zoete hoop doorstraalde 't duister oog,
Het scheen als had een Engel ons bejegend.

Die nu, in opperst lijden, kracht van troost
Kunt schenken aan het Koninklijke Kroost,
En aan uw Volk, dit ander arme kind,
Gij, nooitvolprezen, nooit genoeg bemind,
O Moeder, wees gezegend!

KERSTVREDE

Er werd gevuurd en gekorven,
In de loopgraaf wordt het stil.
Vredeloos zijn gestorven
Menschen van goeden wil.

Thans naket de ongeëvenaarde
Wonderzachte nacht.
Wit staat de dood op wacht.
Gods kinderen hebben de aarde.

DE JONGE DOODEN

De dooden, de jonge dooden,
Willen maar niet in slaap.
Ze luisteren steeds, en nooden
Nog menig sterken knaap.

De dooden, de jonge dooden,
Reiken temet overeind;
Ze tellen de luide looden
En volgen den slag die deint.

De dooden, de jonge dooden,
Halen de helden af.
Dáarom groeien de zoden
Zoo weigerig op hun graf.

ROUW

Geen luid geluid, geen luid geluid,
De winter vriest de vreugden uit;
Maakt grond en sneeuw en harten hard
En al de boomen zwart.

De hutten staan zoo kil en stil
Alsof haar elk gesloten wil.
Daarbinnen dringt de droeve maar,
Daaruit de doodenbaar.

Gebogenhoofds, vereenzaamd, droef,
Een moeder die haar kind begroef,
Sluipt wanhoop de aarden straten door
En glimlacht als te voor.

En glimlacht of ze hoop nog hiet
Dat niemand merk haar wrang verdriet,
En draagt uit rouw geen rijker kleed
Maar diep haar donker leed.

TROUWE DOOD

Trouwe grauwe dood,
Schaduw van het leven,
Die 'k purperzacht zie beven
Om zonnegoud en rood;

Gij legt om vurige lijnen
Een donkerkoel gevloei;
Gij zijt de vrucht van elken bloei,
De kroon der pijnen.

Zacht voel ik u als nacht,
Als aarde die zal dekken,
Een moeder die me in sluimer lacht
En niet mag wekken.

SCHEMERING

Komt de beschaamde dag
De huizen bleeken,
't Gebeurt heel stil.
Ik zie ze, reken na reken,
Donkerdakig opstaan
In lichtgetril.

Lage wijken ontwaken;
Luiken en deuren
Slaan op, met kort gerucht;
En, boven zwijgende werklui,
Met haar klaarte zonder kleuren
Groeit traag de lucht.

IN 'T GRAUWE

De dag kan door de wolken niet,
De torens rijzen stom,
We wachten op een klokkenlied:
O groote luider, kom.

Kom, vromer zielen luide tolk,
Luid hooge menschen uit een volk
Dat torens heeft gebouwd.

Geen luider komt, de dag blijft uit,
Maar binnen slaat, met zongeluid,
De hoop mijn hart vol goud.

EEUWIG VLAANDEREN

Hoe draagt gij gelaten
't Leed op u neergestort?
Vlaanderen, wie zal u haten,
Nu ge door lijden zoo heerlijk wordt?

Schoon land, wie kan u kennen
Als een lachende huis en tuin,
En zijn oogen wennen
Aan verwoest heil en donker puin?

Uw grond is week van de harde zolen,
Uw lucht is ziek van het koopren gezwets;
Over broodlooze hutten treurt de molen
En weemoed weent in den troost des gebeds.

De velden wachten, de torens wachten;
De klare dagen zijn nare nachten.

En geen schild te weten voor stil geluk,
Geen godskracht om voor recht te toornen.
Kon toch de smart uw bloeien overdoornen
Eer een roofsche hand in uw rozen ruk'!

Oogen zijn dor waar het hart moet schreien.
Doch star ziet ver. Nog klopt ons hart op het hart
van 't land.

Waar onze boomen staan geplant
Zie ik nooit, in later kinderreeien,
Een vreemd kind aan mijner kinderen hand.

Zichzelve zal de geest, de ziel der aarde,
Die zich aanbiddelijk grootsch
In pracht van wonderen openbaarde,
Oudsterk losworstelen uit den greep des doods.

Of ook de monsterarend,
Bij plotseling overvallen,
Schrikbarend
Zijn vleugelen sloeg tot een dubbelwolk
En uit schorre keel: hoera! laat schallen,
Nooit houdt hij ons kroost in zijn krallen,
Nooit rukt hij het hart uit het volk!

ALS DE HEILAND

Jong en schoon,
Hebt gij uzelf aan 't kruis doen spijkeren
Voor het heil der wereld.
Uw zuiver straalbloed perelt
In uw zware doornenkroon,
O België, Gods liefste Zoon.

Verheven boven aarde
Draagt gij gelaten
Uw wrange smart.
Aleer uw brekend oog de trage traan kan laten
Stolt uw hart.

Doch wee, schrikwee, het beulenrot,
Dat, om uw laatste have,
De wacht houdt vóór het lijk.
Den' derden dag verrijst gij uit den grave,
Jong en schoon, glorierijk.

ONDER DEN HELM

Heeten de beulen broeders,
Wordt er een zwaard betrouwd,
Eer nog de tranen der moeders
Eer nog de lijken koud?
Geen vriendschap, geen vriendschap,
Geen vriendschap onder den helm!
Wie met hen hand in hand kan staan
Is in het hart een schelm.

Hoed u voor lange vingers,
Hoed u voor grof geschut;
Waar ze den brandel slingeren
Blijven noch kerk noch hut.
Geen vriendschap, geen vriendschap,
Geen vriendschap onder den helm!
Wie met hen hand in hand kan staan
Is in het hart een schelm.

Komt gij ons volk beschaven,
Gij, die het land verwoest?
Overal puin en graven,
Overal bloed en roest.
Geen vriendschap, geen vriendschap,
Geen vriendschap onder den helm!
Wie met hen hand in hand kan staan
Is in het hart een schelm.

Duitscher, ruk met uw horden
Zwijgend over den Rijn.
Broeders willen we worden
Als ge weer mensch zult zijn.

DE SPECHT

Hoor hoor, de specht in het sparrenwoud,
De klopp van een bek en de klank van hout.
Iets hards, iets ratelzwaars, iets dors.
Nu moeten de diertjes uit de schors.

Praalschoone vogel, vol bloedgevlam,
Ik kan u niet zien op den zonnigen stam,
Of ik hoor vol spijt hoe de Duitsche specht
Zich vrunk aan ons Vlaamsche boomen hecht!

ONS STERKSTE RIVIER.

Wij roemen de grootsche Maas,
Wij prijzen de breede Schelde;
Zij stroomden voor ons te velde
Vóór Luik en 't Land van Waes.

Water is week, helaas.

Ons laatste rivier is klein,
Met den wonderen naam van IJzer.
Daar mag de Duitsche keizer
Wel denken om den Rijn.

Of die zoo sterk zal zijn?

TER ZEGE

Zoolang 't gevoel uw kracht is,
Geestdriftig uw gedacht is,
Ruim goed zijn in uw macht is,
Mijn dapper lied, klink uit;
Dat al die durvend willen
Het zeggen, zingen, gillen;
Het hart leeft van uw trillen
Als 't oor van uw geluid.

Mijn lied is een klok en een zwaard en een vlag,
Mijn lied is de kreet die rolt in den slag,
Mijn lied is de zon van den nieuwen dag,
Mijn lied is triomf, hoera!

Spreek Vlaamsch, en 'k ben uw broeder.
Te kwader uur, te goeder,
In de eedle taal van moeder
Blijf ik uw trouwste tolk.

Wie ook vervreemd', verbaster',
Zijn land en landaard laster',
Ik hecht me aan u te vaster,
En hef u hoog, mijn volk!

Mijn lied is een klok en een zwaard en een vlag,
Mijn lied is de kreet die rolt in den slag,
Mijn lied is de zon van den nieuwen dag,
Mijn lied is triomf, hoera!

O lied, mijn gloedvervulde,
Sla daden uit wie duldde;
Wees elken moed een hulde
En elken eisch een vorm!
Ruk vóór het heir der mannen
In 't rijk der volkstirannen;
Laat leeuwenvanen spannen
Gelijk uw kracht in storm!

Mijn lied is een klok en een zwaard en een vlag,
Mijn lied is de kreet die rolt in den slag,
Mijn lied is de zon van den nieuwen dag,
Mijn lied is triomf, hoera!

Onthout, onthout,
Vlaenderen,
Dijn recht is out!
Peinst omme De Coninc,
Omme Jan Breydel.
Wi en willen gheen anderen breidel,
Ware hi van gout!

35

AAN KONING ALBERT

Wij zullen den Koning vieren,
Den Koning in zijn land,
Wanneer Hij, met luide banieren,
Terugkeert triomfant.
We zullen zijn roem verkonden
In de wijde wereld Gods.
Hij heeft zijn volk gevonden,
Albert, onze Trots.

Niet langer knielen wij neder
Vóór zijn edel beeld bij 't kruis.
Wij willen Hemzelve weder,
Wij willen den Koning thuis!
Dan spannen wij uit zijn wagen,
Die de driekleur voert uit 't veld.
Op handen zullen wij dragen,
Albert, onzen Held!

OPMARSCH

Trommelen roffelen, vanen flapperen,
Voor den Koning trekken de dapperen.

Ze hebben den roem, de trotsche bloem,
Ze hebben den roem, ze hebben den roem;
De oogen staren, blinken plots,
Ze hebben den roem, ze hebben den trots!

Klett'rende ruiters, in hooge dansen,
Vellen de lansen.

Vuurbajonetten rukken aan,
Hebben hun ijzeren dienst gedaan.
Duizenden, duizenden, rij na rij,
Draaien hun hoofden, zijn voorbij.
Dubbelschallende krijgxfanfaren
Volgen de scharen.

Over de schouders hun karabien
Hebt ge de ridders al gezien?
Paarden opnieuw; jagers mennen.
Knikt de Vorst? Hij moet ze kennen.

Donkere mannen op donker brons
Hebben hun schik in het schokgebons.

Voetregimenten weder, weder,
Blank in de wapenen, blank in 't leder.
Recht met hun ransels, rug na rug,
Stappen ze vlug.

Over de vlakke trekken de troepen,
Kunnen niet zingen, mogen niet roepen.
Trommelen roffelen hel en hard,
Vanen flapperen rood geel zwart.
Ze hebben den roem, de trotsche bloem,
Ze hebben den roem —

Albert,
Ze hebben uw hart!

N A J A A R

't Gouden

Glanswaaien om de weide, korenweelde en wouden

De warme vlucht

Des rooden zomers

Witzilvert en iets vredigers, iets vromers,

Trilt door de lucht.

Nadert

De winter met teermooie krankheid in 't gebladert,

Eer droefst en derfst

De heemlen grauwen,

Om één dag schoonheid wil ik van u houden,

Zonrijpe herfst.

Regen

En neevlen, doode lanen wandelen we tegen;

Stil water wacht

Of luider waatren

Niet langs en uit de boomen nederklaatren

Met schuine kracht.

Dan nog
In windstorm eenzaam stilstaan en meerillen kan nog
Wil nog mijn hart.
Het zachtst genieten
De rust in 't einde ontzenuwt tot verdrieten,
En vreugd zoekt smart.

Vragen
De menschen ook in voorspoed wisseling van dagen,
Hoe dan in pijn
En donker treuren
Niet opgelooerd door grauwe wolken Scheuren
Naar zonneschijn?

GEEF ARBEID MIJ

Geef arbeid mij en krachten tevens
En 'k sta voor mijne ziele borg.
Wat vult er de ijdelten des levens
Tenzij de strenge, zware zorg?
O goed te zijn in al dat slecht is,
O trouw te zijn in al dat valsch!
De moed te staan waar 't arme recht is
Dat is mij rijkdom boven all's.

De wil, de trots te durven denken,
Tot daad te smeden een gedicht;
In schoonheid heel zijn ziel te schenken
Aan 't arme volk dat smacht naar licht;
Niet meegedreven voort te vlotten,
Maar zelf te stuwen in den stroom;
Te streven waar de laffen spotten;
O Vrijheid, Vrijheid die ik droom!

Van mij, wie leeft van zijne schande,
Wien niet de nood zijns broeders treft!
Van mij, wie niet in vrijen lande,
Zichzelf tot vrijen man verheft!
O Vlaanderen, breke uw zon de wolk uit.
Weze elk een kracht, een macht, een mensch
Goedheil! De wereld sluit geen volk uit;
Het rijk der braven heeft geen grens.

DE DAG IS STERK

De dag is sterk.

Hij heft uit den afgrond land en zee,
Vol licht en schaduwen, lust en wee,
De volle wereld doorvoeld als werk.

Der bergen stoet

Rijst kruinenruischend, woud bij woud,
De waatren klaatren, in vreugd van goud,
Zijn stralend aanschijn tegemoet.

Wij zien, wij staan,

Zondank, in pracht voor sterren te grootsch.
De dag omglanst de graven des doods
En leert het leven ten arbeid gaan.

EEN STERKE ZIEL

Een sterke ziel is schoon.
Een koning in zijn kroon
Is slechts de zwakke wederschijn
Van wat de ziel in zich kan zijn.

Dies zal de stervling trotsch
In warme klaarheid Gods
Vertrouwd met starren om zich heen
Met vasten voet op aarde treên.

Eens komt de volle tijd
Van hooggevoerden strijd
Wanneer de ziel te zomer gaat
En om zich slaat een zongewaad.

KRACHT IN VREDE

Kan ik dragen
Heller dagen,
Hooger moed,
Glans uit gloed,
Zon in mijn daad en mijn lied en mijn bloed?
Kan ik geven
Sterker leven?
Der menschheid trouw
Doch boven 't gewemel,
Uit diepen hemel,
Met vreugd voor heil en troost voor rouw,
Wou ik haatnacht verjagen, nijdwolken scheuren,
De donkere wereld op 't klaarste kleuren,
De donkere wereld met liefde omruischen,
Stralen, krachtig, in 't blauw!

Menschen, met zieke deugden,
Wat klaagt gij? De wateren bruisen
In vreugden.

Zoo bij groot vuur schijnkracht verdort,
Waaierende boomen tot dorre kruisen,
Zoo voor het leven het doode stort,
Opdat frisscher gedachten
Forscher geslachten
Opkomen, en, saprijk, met groener loof
Telkens een nieuw geloof
Op de naaktheid van twijfel en leugen word',
Dat wil de hooge, scheppenslustige,
In stagen arbeid heerlijk rustige,
Der waarheid kern, der eeuwen bron,
De Zon!

Macht, die in den hoogen
Ongebonden alles om u bindt,
Die voor mijn geboorte me kendet als uw kind,
Kus nog me nader,
Als vroeger met uw beeld in moeders oogen;
Kus, Alvader!

DE VUURPROEF

Lachend ter helling van een vuurberg spreidt
Gij volle velden arbeids, gaarde aan gaarde;
Uw volk is goed, mijn land, gelijk uw aarde.
Barst telker eeuw de grond tot roode golven,
Uit puin en smart wordt noest weer opgedolven
De wondre schat van uw blijmenselijkheid.

Wijl zon tot zich weer haalt den troost der tranen,
Slaan zaaiers vóór zich gulden bogen granen;
Wagens en schepen roeren bij de brug;
Naast vunz'ge balken, traagzaam aan 't vermolmen,
Plant wie zijn huis herbouwde een trots van olmen
Den vuurberg op den rug!

Ik zie de dorpen, ruischend uit hun loomheid,
In stouter wetendheid en vrijer vroomheid
Hartopen langs den breeden weg gebouwd,
Die gouw aan gouw verbindt met zulke banden
Als kloeke geesten aan gespierde handen
Tot macht van eendracht hebben toevertrouwd.

Steden daarboven voel ik levenskrachtig,
Den grooten nood, de grooter daad indachtig,
Met hunne torens in de hoogte gaan,
En zonder deemoed, zonder donkren waan,
Eêltrotsch om zelfbevochten zegeszeggen
Veel sterke menschen hoog en schoon bewegen.

RUISCH UIT DEN HEMEL

Ruisch uit den hemel van mijn peizen,
Zingende gouden pracht,
Over de aardsche vreugd-paleizen
Van een verhoogd geslacht.
Twijfel, deemoed en zorgen
Scheuren voor zon als grauw gewolk,
En mijn dag verstrekt een morgen
Aan een trotscher volk.

BELGISCH VOLKSLIED

Gegroet, mijn Land, uit nood en dood verzezen,
Grondeerlijk Volk, zoo dapper in 't gevecht!
Gegroet, o Vorst, de Vader onzer weezen,
De Held der Eer, de Koning van het Recht.
De wereld vlecht, bewondrend en vol liefde,
Een lauwerkrans omheen uw doornenkroon;
En Belgie's kroost, gegroeid in strijd die grieve,
Zwaait trotsch en trouw met palmen om den Troon.

Geen broedertwist zal ooit een Volk verneedren
Dat grootsch eendrachtig streed voor have en goed.
Twee talen klonken boven de geleedren,
Twee talen brengen hulde aan heldenmoed.
O jeugdig Land, geen rechten roemt men ouder,
Geen leus zoo fier, geen burgers zoo gelijk.
Voet tegen voet en schouder tegen schouder
Houdt gansch het Volk de wacht voor gansch het Rijk.

Blijft samen als de halmen van uw korens,
Geeft steun voor steun, uw broeders zijn uw kracht.
Verheft uw geest zoo hoog als uwe torens,
Ontplooit uw kunst zoo ver uw glorie vlagt.
De Koning waakt; o Belgen, hebt vertrouwen,
Het Heden toont u wat de Toekomst kan.
Laat elk zijn hart gelijk een veld bebouwen,
Geen Land is klein dat groeit in elken man.

NOODIGING

Mijn zachtste ziel vond ziel en vreugd in oogen blauw;
Maar uit mijn rouw, o volk, en uit uw rouw, rijst hoog
En heerlijk in haar trots en toorn een wondre vrouw
Met brandend donker oog.

Wijl alle kracht geboeid en alle geest geknecht
Houdt ze over land en stad haar blooten bronzen arm,
Bedreigend voor wie rijk, beschermend voor wie arm,
Oproepend al wie recht.

Haar wildschoon wezen blaakt van innerlijken gloed,
Vol wil, vol durf, vol rood verlangen naar den strijd;
Van aan de hooge borsten tot den hoogen voet
Haar gansche lichaam schrijdt.

En, wijl de mond in pijn tot spreken ligt geperst,
Uit al de spieren van het strakgelijnd gelaat
Voel ik, bij macht van liefde, 't bitter woord van haat
Dat naar de lippen berst.

Gij, dichter? Zoekend schoonheid ver en onder u?
Gij, mensch? Die voor der menschen leed geen harte
[draagt?

De haagdoorn bloeit, de koekoek roept ook zonder u.
Alleen uw broeder klaagt,

Daar gij, vervreemd van hem, lui luistert naar een halm,
Weg met een straal die sprietelt of een vlerk die vlucht,
En zijne klacht, zijn vloek, door roodbewogen lucht,
Niet drijft tot scherpen galm.

Weet gij de wereld boos en dat ze goed kan zijn?
Weet gij de menschheid slaaf en dat ze hijgt om los?
Weet gij u zelf, tevreë met klank en kleur en schijn,
Neerliggen op oud mos?

Wee wee, indien de smart om groot verlies verengt
Uw borst, die zwoegen moest om al wat lijdt op aard,
Indien gij 't brood der vreugd, in haast'gen oogst
[vergaard,
Niet den bedrukte brengt!"

Krachtschoone, ik hoor uw woord, uw waarheid;
[voel meteen
Mijn hart om harten warm, mijn geest om geesten sterk.
Uw dapper schrijden vaart almachtig door mijn leën
En jaagt naar heerlijk werk.

Voortaan geen doorn in 't hart gedoken door een
[bloem,
Geen andermans gedachten ongesmeed tot kunst!
Door stout bloedeigen daad te staan in eigen gunst
Is grootheid boven roem.

Niet om het doode wil ik leven; leven om
Wat leeft, mij zelf, mijn volk, en menschen ons gelijk.
Niet eeuwig om het doode; dood is arm en stom.
Het luide leven rijk!

Boven het koele wee dat, als een afgrondbron
Opborlend, luistert naar zichzelf in stilte en nacht,
Hoogvreugdig straalt voor allen, in een gloei van
[kracht,
Der heemlen bron, de Zon.

En wie uit Zon geboren wandelt in 't geruisch
Van hare forsche blijheid, weet het wezen goed,
Weet vrijheid, hoogmoed heilig, eedle naaktheid kuisch,
Voelt zon ook in zijn bloed.

Schoon droomt hij de aarde tot een ruimen disch
[gedekt,
Waar zelfs de logste scharen, met een vroe gezicht,
Een hooger menschlijkheid zien stijgen naar het licht
Dat eeuwig goden wekt,

Dat eeuwig menschen lokt. Wat houdt mij laag? Wat
[scheidt
Den grauwen zonnezoon van heil'ger sferen, waar
Het sterfelijke loutert tot onsterfelijkheid?
Wat maakt mijn opgang zwaar?

Niet liefde tot de menigte, niet strijd, noch smart.
Want liefde, smart en strijd verheffen, boven schuld.
Wat mij terneerdrukt is het koortsig ongeduld
Van 't eigen vreemde hart.

Ik had een zwoelen dag, doch in der tijden duur
Zie 'k soms mijn somberst werk in laaien glans gevat,
Als, op een achtergrond van nachtelijk bliksemvuur,
Een zwartgetorende stad.

INHOUD

	Bladz.
De Leeuwerik.	1
De Thuiswever	4
De Oogst	7
De Angst	8
De Witte Kaproen	9
De volkeren hollen.	11
Een lied van trouw	12
Naar Holland.	14
Dankliedeken	16
Gebroeders.	18
Aan Koningin Elisabeth	19
Kerstvrede	20
De jonge dooden	21
Rouw.	22
Trouwe Dood.	23
Schemering	24
In 't Grauwe	25
Eeuwig Vlaanderen.	26
Als de Heiland	28
Onder den Helm	29

	Bladz.
De Specht	31
Ons sterkste rivier	32
Ter Zege	33
Elfden July	35
Aan Koning Albert	36
Opmarsch	37
Najaar	39
Geef arbeid mij	41
De dag is sterk	43
Een sterke ziel	44
Kracht in vrede	45
De Vuurproef.	47
Ruisch uit den hemel	49
Belgisch Volkslied	50
Noodiging	53

